

T.C.
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
BİRİM RİSK KONTROL EYLEM PLANININ HAZIRLANMASI, UYGULANMASI VE
İZLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu usul ve esasların amacı, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi harcama birimlerinde yürütülen faaliyet ve süreçleri olumsuz etkileyebilecek risklerin tespit edilmesi, değerlendirilmesi ve bu risklerin etki ve olasılıklarını azaltacak önlemlerin alınmasını sağlamak üzere birim risk kontrol eylem planlarının hazırlanması, uygulanması ve izlenmesine ilişkin yöntem ve süreçleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu usul ve esaslar; Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi harcama birimlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu usul ve esaslar, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55, 56 ve 57'nci maddeleri ile 5 Mart 2025 tarihli ve 32832 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Rehberi, Kamu Kurumsal Risk Yönetimi Rehberi ve 05 Mart 2025 tarih ve 32832 sayılı Kamu İç kontrol Yönetmeliği'nin 20/4 maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu usul ve esaslarda geçen;

- a) Alt Birim: Harcama yetkilisine bağlı alt birimleri,
- b) Alt Birim Yöneticisi: Harcama biriminin alt birim yöneticilerini,
- c) Artık Risk: Riskin etkisi ve/veya olasılığının azaltılması amacıyla yürütülen faaliyetlerden sonra arta kalan risk seviyesini,
- ç) Birim: Harcama birimini,
- d) Birim Risk Kontrol Eylem Planı: Birimde yürütülen faaliyet ve süreçleri olumsuz etkileyebilecek risklerin tespit edilmesini, değerlendirilmesini ve bu risklerin etki ve olasılıklarını azaltacak önlemlerin alınmasını sağlamak üzere hazırlanan eylem planını,
- e) Birim Risk Yönetimi: Birimin faaliyet ve süreçlerini olumsuz etkileyebileceği değerlendirilen olay veya durumların tanımlanması, değerlendirilmesi ve bunlara yönelik kararların belirlenmesi, izlenmesi ve raporlanması ile bu temelde yürütülen tüm faaliyetleri,
- f) Doğal Risk: Riske yönelik herhangi bir kontrol faaliyeti uygulanmadan önceki risk seviyesini,
- g) Etki: Riskin gerçekleşmesi durumunda birim üzerinde yaratacağı sonuçları,
- ğ) Olasılık: Riskin gerçekleşme ihtimalini,
- h) Harcama Birimi: Üniversite bütçesinden ödenek tahsis edilen veya ödenek gönderme belgesi ile ödenek gönderilen birimi,

- ı) Harcama Yetkilisi: Üniversite bütçesinden ödenek tahsis edilen veya ödenek gönderme belgesi ile ödenek gönderilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisini,
- i) İdare Risk Kontrol Eylem Planı: Üniversitenin stratejik planında yer alan amaç ve hedeflerine yönelik kurumsal riskler ile harcama birimlerinden idare risk eylem planına eklenmek üzere bildirilen risklerden oluşan üniversitenin risk kontrol eylem planını,
- j) İlave Risk Yönetimi Faaliyeti: Riske yönelik alınacak kararlar kapsamında riskin azaltılmasına karar verilmesi halinde gerçekleştirilecek ilave kontrol faaliyetlerini,
- k) Mevcut Risk Yönetimi Faaliyetleri: Birimin faaliyet ve süreç risklerine yönelik idare bünyesinde halihazırda uygulanan faaliyetlerini,
- l) Risk: Birimin faaliyet ve süreçlerini olumsuz etkileyebilecek her türlü eylem, durum ve olayı,
- m) Risk Evreni: Birimin odaklanacağı alanları tespit etmesine, olası risk kaynaklarını atlamamasına ve riskleri ana odak noktaları çerçevesinde takip etmesine yardımcı olacak iç ve dış risk kategorilerini ve bunların alt kategorilerini (stratejik, operasyonel, finansal, uyum, itibar, teknolojik ve proje risklerini),
- n) Dış Riskler: Üniversitenin kontrolü dışında gerçekleşen olaylar sonucunda maruz kalınabilecek risklerdir.
- o) İç Riskler: Birimin faaliyetlerini gerçekleştirirken maruz kalabileceği risklerdir.
- ö) Risk iştahı: Birimin amaçları doğrultusunda kabul etmeye (tolere etmeye / maruz kalmaya / önlem almamaya) hazır olduğu en yüksek risk seviyesini,
- p) Risk iştahı seviyesi: Yüksek, orta ve düşük olmak üzere 3 (üç) seviyede belirlenen risk iştahının düzeyini,
- r) Riske Yönelik Alınacak Karar: Birimin faaliyet ve süreçlerini etkileyebilecek riskleri değerlendirme sonrasında riski kabul etmek, riski devretmek, riskten kaçınmak ve riski azaltmak yönünde seçeceği risk yönetimi kararını,
- s) Üniversite: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesini,
- ş) Üst Yönetici: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Rektörünü,
- t) Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığını,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

Harcama yetkilisinin görev ve sorumlulukları

MADDE 5- (1) Harcama yetkilisi, birimindeki düzenleme, faaliyet, süreç ve işlemlerin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamaktan ve hiyerarşik olarak üst kademe yöneticilerine, üst yöneticiye ve yetkili mercilere hesap vermekten sorumludur. Bu amaçla harcama yetkilisi, biriminde iç kontrol sistemini oluşturur, uygular, izler ve raporlar. Harcama yetkilisi biriminde, işlem yönergeleri ve süreç akış şemalarının oluşturulmasını ve bunlar esas alınarak tespit edilen risklere karşı alınacak önlemlerin belirlenmesini sağlar.

(2) Bir yardımcısını, yardımcısının bulunmaması hâlinde ise hiyerarşik olarak kendisine en yakın kademedeki bir görevliyi İç Kontrol ve Risk Koordinatörü olarak görevlendirir.

(3) Bu usul ve esaslar çerçevesinde birim risk yönetim sürecinin ve birim risk kontrol eylem planı hazırlıklarının yürütülmesini sağlar.

(4) Birim risk kontrol eylem planını onaylayarak yürürlüğe koyar.

(5) Birim risk kontrol eylem planında eylemlerin planda öngörülen süre içinde uygulanmasını sağlar, sonuçlarını izler ve gerekli tedbirleri alır.

İç kontrol ve risk koordinatörünün görev ve sorumlulukları

MADDE 6- (1) İç kontrol ve risk koordinatörü; birim risk yönetim sürecini ve birim risk kontrol eylem planı hazırlık çalışmalarını koordine eder. Oluşturulan birim risk kontrol eylem planını harcama yetkilisinin onayına sunar.

Alt birim yöneticisinin görev ve sorumlulukları

MADDE 7- (1) Alt birim yöneticisi;

a) Alt birimindeki faaliyet ve süreç risklerinin tespiti, değerlendirilmesi, bu risklerin etki ve olasılıklarını azaltacak önlemlerin alınması ile ilgili personelin görüş ve önerilerini alır.

b) Alt birimindeki personelin görüş ve önerilerini iç kontrol ve risk koordinatörüne bildirir.

c) Alt birim yöneticisi birim risk kontrol eylem planında yer alan ve yetkisi dâhilinde olan eylemlerin planda öngörülen süre içinde uygulanmasını sağlar ve sonuçlarını izler.

ç) Birim risk kontrol eylem planının gereklerinin yerine getirilmesinden ve uygulanmasından sorumludur.

Diğer yöneticiler ve personelin görev ve sorumlulukları

MADDE 8- (1) Birimin hiyerarşik kademelerinde yer alan diğer yöneticiler ve personel, görev ve yetki alanları çerçevesinde, birim risk kontrol eylem planının gereklerinin yerine getirilmesinden ve uygulanmasından sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birim Risk Yönetimi

Risklerin belirlenmesi

MADDE 9- (1) Risklerin tespit edilmesi aşamasında birimde yürütülen faaliyet ve süreçleri olumsuz etkileyebilecek riskler tespit edilir. Riskler tespit edilirken aşağıda yer alan örnek sorulardan yararlanılır:

a) Birimin kritik faaliyet alanları ve süreçleri nelerdir? Bu faaliyet ve süreçler hangi durum ve olaylardan etkilenir?

b) Birimde öncelikli risk alanları kapsamında; finansal, operasyonel, teknolojik, stratejik, uyum, itibar riski oluşturabilecek hangi faaliyet ve süreçler yürütülmektedir?

c) Birimin faaliyetleri hangi durum ve olaylar karşısında aksayabilir?

- ç) Birimde yürütülen faaliyetlerin paydaşlar üzerindeki etkileri neler olabilir?
- d) Faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli yürütülmesini neler engelleyebilir?
- e) Birimin faaliyet alanları açısından tabi olduğu yasal gereklilikler nelerdir? Hangi durumlarda yasal müeyyideler ile karşı karşıya kalınabilir?
- f) Birimin mali ve cezai yaptırımlara maruz kalabileceği alanlar hangileridir?

(2) Tespit edilen riskler, risk iştah seviyesi ve risk evreni belirlenerek EK-6 Birim Risk Eylem Planı'na kaydedilir.

Risklerin değerlendirilmesi

MADDE 10- (1) Risklerin değerlendirilmesi;

- a) Risklerin etki, olasılık seviyelerinin ve doğal risk puanının belirlenmesi,
- b) Mevcut risk yönetimi faaliyetlerinin değerlendirilmesi ve artık risk seviyesinin belirlenmesi,
- c) Risklerin önceliklendirilmesi,
- aşamalarından oluşur.

Risklerin etki, olasılık seviyelerinin ve doğal risk puanının belirlenmesi

MADDE 11- (1) Tespit edilen risklerin etki ve olasılık seviyeleri puanlanarak doğal risk puanı hesaplanır.

(2) Tespit edilen her bir riskin olma olasılığı ve etkileri 1 (bir) ile 5 (beş) arasında puanlanır. Riskin gerçekleşmesi halinde yaratacağı sonuçların etkisinin puanlanmasında; EK-1 Etki Seviyeleri dokümanında açıklamalarına yer verilen '1-Çok düşük', '2- Düşük', '3- Orta', '4- Yüksek', '5- Çok yüksek' puan dereceleri kullanılır. Etki değerlendirmesinde risklerin finansal, operasyonel, itibar, uyum ve stratejik etkileri ele alınır (EK-2 Etki Kriterleri).

(3) Bir riskin gerçekleşme olasılığının puanlanmasında; EK-3 Olasılık Seviyeleri dokümanında açıklamalarına yer verilen '1- Çok zayıf olasılık', '2- Zayıf olasılık', '3- Olası', '4- Yüksek olasılık', '5- Neredeyse kesin' puan dereceleri kullanılır.

(4) Etki ve olasılık puanlarının çarpımı ile doğal risk puanı hesaplanır (Doğal Risk Puanı=Etki Puanı x Olasılık Puanı).

(5) Olasılık, etki ve doğal risk puanları EK-6 Birim Risk Eylem Planı'na kaydedilir.

Mevcut risk yönetimi faaliyetlerinin değerlendirilmesi ve artık risk seviyesinin belirlenmesi

MADDE 12- (1) Doğal risk puanının hesap edilmesinin ardından birimin söz konusu risklere yönelik yürütmekte olduğu mevcut risk yönetimi faaliyetlerinin yeterliliği değerlendirilerek, önceliklendirmede esas alınacak risk seviyesine ulaşılır. Mevcut risk yönetimi faaliyetlerinin yeterliliği; yeterli, kısmen yeterli, zayıf, yeterli değil şeklinde değerlendirilir (Bkz. EK-4 Mevcut Risk Yönetimi Faaliyetlerinin Yeterliliğine İlişkin Sınıflandırma).

(2) Yeterlilik katsayıları doğal risk puanına uygulanarak artık risk seviyesi belirlenir (Artık Risk Seviyesi Puanı= Doğal Risk Puanı*Mevcut Risk Yönetimi Faaliyetleri Yeterlilik Katsayısı). Hesaplanan artık risk seviyesi puanına göre artık risk seviyeleri; çok yüksek, yüksek, orta, düşük, çok düşük şeklinde sınıflandırılır.

(3) Hesaplanan artık risk puanı;

a) $20 \leq \text{Artık Risk Puanı} \leq 25$ olması durumunda artık risk seviyesi ‘çok yüksek’ olarak tespit edilir.

b) $12 \leq \text{Artık Risk Puanı} < 20$ olması durumunda artık risk seviyesi ‘yüksek’ olarak tespit edilir.

ç) $3 \leq \text{Artık Risk Puanı} < 6$ olması durumunda artık risk seviyesi ‘düşük’ olarak tespit edilir.

d) $\text{Artık Risk Puanı} < 3$ olması durumunda artık risk seviyesi ‘çok düşük’ olarak tespit edilir.

(4) Mevcut risk yönetimi faaliyetleri, bunların yeterlilik seviyeleri ve artık risk seviyeleri EK-6 Birim Risk Eylem Planı’na kaydedilir.

Risklerin önceliklendirilmesi

MADDE 13- (1) Risklerin etki ve olasılık seviyeleri ile birimin mevcut risk yönetimi faaliyetleri göz önünde bulundurularak ulaşılan artık risk seviyeleri üzerinden riskler önceliklendirilmeye tabi tutulur. Risklerin önceliklendirilmesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

a) Artık risk seviyeleri risk iştah sınırına yaklaşan riskler öncelikli olarak ele alınır. Risk iştahı orta düzeyde belirlenen risklerden, artık risk seviyesi orta, yüksek ve çok yüksek olanlar öncelikli olarak değerlendirilir.

b) Tek başına yüksek veya çok yüksek kategorisine girmeyen bir risk diğer risklerle birleştğinde birimin faaliyet ve süreçlerini olumsuz etkileyebilecek bir risk haline dönüşebilir. Dolayısıyla risklerin değerlendirilmesi aşamasında birbirleriyle olan etkileşimlerinin göz önünde bulundurulması gerekir.

Riske yönelik alınacak kararların belirlenmesi

MADDE 14- (1) Risk önceliği ve fayda-maliyet değerlendirilmesi (riski yönetmek için uygulanacak kararın maliyeti ile riskin kabul edilmesi durumunda katlanılacak maliyetin karşılaştırılması) dikkate alınarak risklere yönelik alınacak kararlar “riski kabul etmek, riski azaltmak, riski devretmek ve riskten kaçınmak” olmak üzere 4 (dört) sınıfta belirlenir (Bkz. EK-5 Riske Yönelik Alınacak Kararlar).

(2) Riske yönelik alınan kararlar EK-6 Birim Risk Eylem Planı’na kaydedilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Harcama birimlerinde risk kontrol eylem planlarının hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve raporlanması

MADDE 15- (1) Birim risk eylem planlarının hazırlanmasında bu usul ve esaslardaki ilkeler esas alınır ve ekte yer alan form ve tablolar kullanılır.

(2) Harcama yetkilisi, bir yardımcısını, bir yardımcısı yoksa hiyerarşik olarak kendisine en yakın kademedeki bir görevliyi İç Kontrol ve Risk Koordinatörü olarak görevlendirir.

(3) İç Kontrol ve Risk Koordinatörü başkanlığında, harcama birimindeki birim, alt birim yöneticileri ve personelinden oluşan Birim Risk Çalışma Grubu oluşturularak birim risk çalışması yapılır.

- (4) Risk tespit çalışmalarına başlanmadan önce, birim faaliyet ve süreçlerini içeren bir envanter oluşturularak, güncel haliyle dokümente edilir.
- (5) Harcama birimleri sorumlulukları kapsamında yer alan faaliyet ve süreçlerine ilişkin belirlenen risklerin tespit edildiği, değerlendirildiği ve risklere yönelik faaliyetlerin belirlendiği EK-6 Birim Risk Kontrol Eylem Planı'nı oluşturur.
- (6) Birim risk yönetim faaliyetleri iç kontrol faaliyetlerinin alt bileşeni olduğundan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nde yer alan kamu iç kontrol standartlarına, hazırlanacak uyum eylem planları ile ilişkili ve uyumlu olmalıdır.
- (7) Faaliyet ve süreçlere yönelik operasyonel risklerden idarenin stratejik planında yer alan amaç ve hedeflerini olumsuz etkileyebilecek olanlar, idare risk eylem planına dahil edilmek üzere EK-7 Stratejik Riskler Bildirim Formu kullanılarak Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına bildirilir.

Harcama birimlerinde risk kontrol eylem planının uygulanması

MADDE 16- (1) Birim Risk Kontrol Eylem Planı'nda öngörülen faaliyetler, belirlenen süreler, kaynaklar ve sorumluluklar çerçevesinde zamanında ve etkin biçimde yerine getirilir.

(2) Harcama Yetkilisi, Birim Risk Kontrol Eylem Planı'nda yer alan ve yetkisi dâhilinde olan eylemlerin planda öngörülen süre içinde uygulanmasını sağlar ve sonuçlarını izler.

(3) Harcama birimlerinde yürütülen risk çalışmalarının etkin bir biçimde uygulanmasından Harcama Yetkilisi veya birim yöneticisi, Birim İç Kontrol ve Risk Koordinatörü ile birim personeli sorumludur.

Risklerin izlenmesi ve raporlanması

MADDE 17- (1) Harcama yetkilisi; onaylayarak yürürlüğe koyduğu Birim Risk Kontrol Eylem Planı'nda ilave risk yönetim faaliyetlerinin süresi içerisinde tamamlanma durumlarını izler. İzleme sonuçları EK-6 Birim Risk Kontrol Eylem Planı üzerinde gösterilir.

(2) Risklerin hala var olup olmadığı, yeni risklerin ortaya çıkıp çıkmadığı, risklerin gerçekleşme olasılıklarında ve etkilerinde bir değişiklik olup olmadığı yılda bir kez Aralık ayında gözden geçirilir.

(3) Aralık ayında gerçekleştirilen izleme sonuçlarını içeren Birim Risk Kontrol Eylem Planı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına takip eden yılın Ocak ayının sonuna kadar gönderilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 18- (1) Bu usul ve esaslarda hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.
Yürürlük

MADDE 19- (1) Bu usul ve esaslar Senato tarafından onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20- (1) Bu usul ve esasların hükümlerini Rektör yürütür.

Usul ve Esasların Kabul Edildiği Senato Kararının,	
TARİHİ	SAYISI
11.09.2026	2026.26.113

Ekler

- EK-1- Etki Seviyeleri
- EK-2- Etki Kriterleri
- EK-3- Olasılık Seviyeleri
- EK-4- Mevcut Risk Yönetimi Faaliyetlerinin Yeterliliğine İlişkin Sınıflandırma
- EK-5- Riske Yönelik Alınacak Kararlar
- EK-6- Birim Risk Kontrol Eylem Planı
- EK-7- Stratejik Riskler Bildirim Formu

EK-1 Etki Seviyeleri

ETKİ PUANI	ETKİ SEVİYESİ	AÇIKLAMA
5	Çok Yüksek	Üniversitenin stratejik amaç ve hedeflerine ulaşamamasına, stratejik amaç ve hedeflerinden çok ciddi derecede sapmasına veya üniversite tarafından sunulan hizmetlerin ve faaliyetlerinin uzun süre duraklamasına sebep olabilecek olay veya durumlar
4	Yüksek	Üniversitenin stratejik amaç ve hedeflerinden önemli derecede sapmasına veya üniversite tarafından sunulan hizmetlerin ve faaliyetlerinin önemli bir süre duraklamasına sebep olabilecek olay veya durumlar
3	Orta	Üniversitenin stratejik amaç ve hedeflerinden kabul edilebilir derecede sapmasına veya üniversite tarafından sunulan hizmetlerin ve faaliyetlerinin belli bir süre duraklamasına sebep olabilecek olay veya durumlar
2	Düşük	Üniversitenin stratejik amaç ve hedeflerini, faaliyet ve süreçlerini düşük seviyede etkileyebilecek olay veya durumlar
1	Çok Düşük	Üniversitenin stratejik amaç ve hedeflerine ulaşmasında, faaliyet ve süreçlerinde çok düşük, kolaylıkla gözlemlenemeyecek seviyede etkisi olabilecek olay veya durumlar

EK-2 Etki Kriterleri

ETKİ PUANI	FİNANSAL ETKİ	OPERASYONEL ETKİ	İTİBAR ETKİSİ	UYUM ETKİSİ	STRATEJİK ETKİ
5	Çok ciddi maddi kayıplara neden olabilecek olay veya durumlar	Hizmet birimlerinde faaliyetlerin yürütülmesinde çok ciddi gecikmelerin yaşanması	Paydaşların uzun süreli ve tamamen güven kaybı	Ağır yaptırımlar Mevzuat değişikliği	İdarenin stratejik amaç ve hedeflerine ulaşamaması
4	Önemli ölçüde maddi kayba neden olabilecek olay veya durumlar	Önemli operasyonel kesintilere sebep olan olayların yaşanması, hizmet sağlanmasında gecikmelerin yaşanması	Kamuoyunda uzun süreli ve geniş çaplı güven kaybı	Önemli yaptırımlar Önemli hakların kaybedilmesi	İdarenin stratejik amaç ve hedeflerine ulaşmasında önemli ölçüde başarısızlıklar yaşanması
3	Orta düzeyde maddi kayba neden olabilecek olay veya durumlar	Bazı operasyonel kesintilere sebep olan olayların yaşanması, hizmet sağlanmasında önemsiz gecikmelerin yaşanması	Kamuoyunda önemli ancak kısa süreli güven kaybı	Orta derece yaptırımlar Bazı hakların kaybedilmesi	İdarenin stratejik amaç ve hedeflerine ulaşmasında bazı başarısızlıklar yaşanması
2	Düşük düzeyde maddi kayba neden olabilecek olay veya durumlar	Önemsiz operasyonel kesintilere sebep olan olayların yaşanması, hizmet devamlılığının küçük aksaklıklarla devam etmesi	Kısa süreli ve bazı paydaşların sınırlı ölçüde güven kaybı	Kınama Düşük derece yaptırım	İdarenin stratejik amaç ve hedeflerine ulaşmasına engel olmaması ancak bir ölçüde olumsuz etkilemesi
1	Çok düşük düzeyde maddi kayba neden olabilecek olay veya durumlar	Faaliyetlerin sürekliliğini kesintiye uğratmayacak olayların yaşanması	Güven kaybına dönüşmeyen bazı münferit durum veya olaylar	Uyarı Herhangi bir kayba sebebiyet vermeyecek seviyede çok düşük derece yaptırım	İdarenin stratejik amaç ve hedeflerine ulaşmasına engel olmaması ancak önemsiz düzeyde olumsuz etkilemesi

Belirlenen riskin birden fazla etki kriterinin olması durumunda, en yüksek etki seviyesine sahip kriter göz önünde bulundurulmalı ve o kriterin puanı esas alınmalıdır.

EK-3 Olasılık Seviyeleri

OLASILIK PUANI	OLASILIK SEVİYESİ	AÇIKLAMA
5	Neredeyse Kesin	Birim risk eylem planının izleme dönemi içerisinde gerçekleşme olasılığı neredeyse kesin olan olay veya durumlar
4	Yüksek Olasılık	Birim risk eylem planının izleme dönemi içerisinde gerçekleşme olasılığı yüksek olan muhtemel olay veya durumlar
3	Olası	Birim risk eylem planının izleme dönemi içerisinde gerçekleşme olasılığı mümkün olay veya durumlar
2	Zayıf Olasılık	Birim risk eylem planının izleme dönemi içerisinde gerçekleşme olasılığı düşük olmakla birlikte imkansız olmayan olay veya durumlar
1	Çok Zayıf	Birim risk eylem planının izleme dönemi içerisinde gerçekleşme olasılığı pek muhtemel olmayan olay veya durumlar

EK-4 Mevcut Risk Yönetimi Faaliyetlerinin Yeterliliğine İlişkin Sınıflandırma

MEVCUT RİSK YÖNETİMİ FAALİYETLERİNİN YETERLİLİĞİ	YETERLİLİK KATSAYISI	AÇIKLAMA
YETERLİ	0,1	Riski yönetmek için birim bünyesinde riskin olasılığını (önleyici risk yönetimi faaliyetleri mevcuttur) ve/veya etkisini (risk gerçekleştiğinde uygulanacak acil eylem planları mevcuttur) azaltmaya yönelik olarak yeterli seviyede risk yönetimi faaliyetleri tasarlanmış ve işletilmektedir.
KISMEN YETERLİ	0,4	Riski yönetmek için yürütülen mevcut risk yönetimi faaliyetleri kısmen yeterlidir. Söz konusu risk yönetimi faaliyetlerinin riskine etkisini ve/veya olasılığını azaltmaya yönelik olarak geliştirilmesi veya ek önlemlerin tasarlanması gerekmektedir.
ZAYIF	0,8	Mevcut risk yönetimi faaliyetleri riskin seviyesini kabul edilebilir seviyeye indirecek şekilde tasarlanmamış veya işletilmemektedir. Riskin etki ve olasılık seviyeleri göz önünde bulundurularak bunları azaltmaya yönelik önlemler alınması gerekmektedir.
YETERLİ DEĞİL	1	Riski yönetmek için tasarlanmış ve işletilen herhangi bir risk yönetimi faaliyeti bulunmamaktadır.

EK-5 Riske Yönelik Alınacak Kararlar

1-Riski Kabul Etmek	Riskin gerçekleşmesi halinde birimin karşılaşılabileceği tehditler ve riskin yönetilmesi için katlanılacak maliyetlerin değerlendirilmesi sonucunda herhangi bir ilave risk yönetimi faaliyetinin uygulanmamasına karar verilmesidir.
2-Riski Azaltmak	Riskin gerçekleşmesi halinde oluşacak zararın risk iştah seviyesine göre kabul edilebilir bir seviyede tutulması için ilave risk yönetimi faaliyetleri aracılığıyla riske cevap verme yöntemidir. Yönlendirici, önleyici, tespit edici, düzeltici risk yönetimi faaliyetleri vasıtasıyla uygulanır. <u>a) Yönlendirici risk yönetimi faaliyetleri:</u> Bilgilendirme, koruma, davranış şekli belirleme gibi dolaylı faaliyetlerle riskleri kontrol etme yöntemidir. Çalışanlara eğitim verilmesi, broşür, afiş veya el kitabı hazırlanması yönlendirici kontrol faaliyetlerine örnek olarak gösterilebilir. <u>b) Önleyici risk yönetimi faaliyetleri:</u> Risklerin gerçekleşme olasılığını azaltıp riskin birim tarafından kabul edilebilir seviyede tutulmasına yönelik risk yönetimi faaliyetleridir. <u>c) Tespit edici risk yönetimi faaliyetleri:</u> Gerçekleşmiş ancak istenmeyen bir durumun tespit edilmesini sağlayan risk yönetimi faaliyetleridir. Hazırlanan raporların gözden geçirilmesi veya sistemde oluşturulan yetki tanımlamalarının periyodik olarak kontrol edilmesi tespit edici risk yönetimi faaliyetlerine örnek olarak verilebilir. <u>ç) Düzeltici risk yönetimi faaliyetleri:</u> Risklerin gerçekleştiği durumlarda, istenmeyen sonuçların etkisinin giderilmesine yönelik faaliyetlerdir. Bilgi sistemlerine yönelik oluşturulan acil durum eylem planları veya kurtarma programları düzeltici risk yönetimi faaliyetlerine örnek olarak verilebilir.
3-Riski Devretmek	Riskli olduğu değerlendirilen faaliyetlerin tamamen ya da kısmen, birim dışında diğer uzman kamu idarelerine veya tedarik suretiyle yapılan alımlarda üçüncü kişilere/firmalara devredilmesidir. Ancak risk devredilse bile sorumluluk devredilemez.
4-Riskten Kaçınmak	Riske neden olabilecek olay veya durumlardan kaçınılmasıdır. Örneğin; bir idarede çalışanların bordro bilgilerine sistem üzerinde erişebilmesini sağlayacak yeni bir uygulamaya geçilmesi planlanabilir. Ancak yapılan değerlendirmeler sonucunda, söz konusu uygulamanın, bilgi güvenliği riski doğuracağı ve bu riski azaltmaya yönelik gerekli ilave risk yönetim faaliyetlerini, kaynak yetersizliği nedeniyle gerçekleştiremeyeceği sonucuna varılmışsa idare söz konusu uygulamadan vazgeçerek riskten kaçınma yolunu tercih edebilir.

T. C.
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

BİRİM ADI:

EK-6 BİRİM RİSK EYLEM PLANI

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

BİRİM ADI:[illegible]

[illegible]

[illegible]

EK-7 İDARE RİSK KONTROL EYLEM PLANINA DA

[illegible]

[illegible]

[illegible]

HİL EDİLMESİ TALEP EDİLEN STRATEJİK RİSKLER BİLDİRİM

[illegible]

[illegible]

[illegible]

FORMU

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]